

**Capacitatea părților interesate din Polonia
și România de a oferi sprijin refugiaților
ucraineni cu dizabilități în zonele
metropolitane Varșovia și București.**

UN SUMAR EXECUTIV

**(text pentru înregistrare în Limbajul
Mimico-Gestual Românesc)**

Monika Nowicka,
Alexandra Deliu,
Magda Szarota,
Bogdan Voicu

Collegium
Civitas

Acest raport este produs în cadrul proiectului UNRF – Undisabling the refugee flow. Increasing the capacity of Polish and Romanian stakeholders to provide support to Ukrainian refugees with disabilities in the metropolitan areas of Warsaw and Bucharest (UNRF), coordonat de Monika Nowicka (Collegium Civitas, Warsaw), finanțat de Polish National Agency for Academic Exchange (NAWA) în cadrul programului Urgency Grants Programme prin grantul BPN/GIN/2022/1/00102/U/00001. Project manager: Katarzyna Witkowska.

Autorii sunt recunoscători numeroșilor intervievați și participanți în diferitele faze ale cercetării, care ne-au ajutat să înțelegem provocările cu care se confruntă refugiații cu dizabilități. De asemenea, mulțumim celor care ne-au asistat în activitățile de colectare și procesare a datelor: Simina Guga, care a analizat cadrul legal românesc pentru refugiații ucraineni, Florin Zaharia, care a transcris interviurile realizate în România, Cristina Zaharia, care a ajutat la recrutarea respondenților și Elena Trifan care a moderat workshop-ul exploratoriu final. Pe partea poloneză, mulțumiri lui Łukasz Orylski, care a analizat cadrul legal pentru refugiații de război ucraineni din Polonia, echipei noastre de teren: Emilia Chudy, Małgorzata Latecka, Karolina Sypień și Krzysztof Tyczyński. Un mare mulțumesc merge către Kasia Witkowska, managerul nostru de proiect, care ne-a sprijinit în toate fazele proiectului și a tolerat ezitățile și întârzierile în finalizarea rapoartelor.

Acest raport nu angajează pozițiile NAWA ca finanțator sau ale Collegium Civitas ca organizație gazdă.

Citare recomandată: Monika Nowicka, Alexandra Deliu, Magda Szarota, Bogdan Voicu, 2024. Capacitatea părților interesate din Polonia și România de a oferi sprijin refugiaților ucraineni cu dizabilități în zonele metropolitane Varșovia și București. Un sumar executiv, Proiectul **UNRF, Varșovia: Collegium Civitas**,

Monika Nowicka este doctor în sociologie, conferențiar universitar la Institutul de Sociologie, adjunct al șefului Departamentului de Sociologie la Collegium Civitas. Redactor-șef adjunct la revista Zoon Politikon. Coordonator al proiectului UNRF. Monika este specializată în studiul migrației, concentrându-se în special pe integrarea imigranților, sociologia orașului și sociologia grupurilor sociale mici. A efectuat cercetări la comanda instituțiilor de stat (Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Muncii și Politicii Sociale, COPE al Ministerului de Interne și Administrație) și a colaborat cu organizații neguvernamentale și autorități locale. În perioada 2018-2020, a fost președinta Consiliului pentru Modelul de Integrare a Imigranților din Mazovia.

Alexandra Deliu și-a terminat doctoratul în sociologie în 2015 la Universitatea din București, cu o teză despre migrație ca resursă discursivă pentru construcția identității. Interesele sale de cercetare urmăresc îndeaproape ceea ce a început în timpul doctoratului, fiind centrate pe probleme precum experiențele de migrație/mobilitate, identitatea și relațiile dintre acestea. Din 2014 face parte din echipa de cercetare a Institutului de Cercetare pentru Calitatea Vieții și a lucrat la proiecte academice și de consultanță (pentru UNICEF, Banca Mondială, UNHCR) axate pe grupuri vulnerabile (romi, tineri în îngrijire instituțională, migranți, refugiați etc.).**

Magda Szarota este sociolog și cercetător în Studii de Dizabilitate (PhD, Universitatea Lancaster), specializată în dizabilitate, intersecționalitate, drepturile omului, politici publice, advocacy transversal. Este, de asemenea, (co)autor de cărți, rapoarte, ghiduri și articole media pe aceste teme. Lucrările sale au fost publicate în The Palgrave Encyclopedia of the Possible, Disability Studies Quarterly, Review of Disability Studies: An International Journal, printre altele. Este membră a Society for Disability Studies și membră a rețelei platformei de cercetare Disability Studies in Eastern Europe – Reconfigurations de la Universitatea Jagiellonian. Dr. Szarota este, de asemenea, o executivă premiată a ONG-urilor și expertă în societatea civilă, cu peste 15 ani de experiență în colaborarea cu grupuri de reflecție, organizații de supraveghere și organizații de bază de top în domeniul drepturilor omului ale persoanelor cu dizabilități din Europa, Asia și SUA. Este recunoscută ca lider de bază și considerată una dintre pionierii mișcării femeilor cu dizabilități în Polonia post-socialistă. Ca academic-activist, Dr. Szarota a fost implicată în advocacy eficient legat de politicile de drepturile omului ale persoanelor cu dizabilități, raportare alternativă și intervenții de experți la nivelul UE și ONU. Dr. Szarota a co-conduc, de asemenea, înființarea Fondului Umanitar de Urgență pentru Ucraina, operat de Humanity in Action Poland, și a colaborat cu o gamă largă de părți interesate ucrainene.**

Bogdan Voicu este cercetător și coordonator de doctorat la Academia Română (Institutul de Cercetare pentru Calitatea Vieții și Școala de Studii Avansate a Academiei Române), profesor de sociologie (Universitatea Lucian Blaga din Sibiu), profesor de metode de cercetare în științele educației (Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București) și profesor de metode cantitative (Universitatea din București, Școala Doctorală în Științele Comunicării). Președinte al Asociației Române de Studii Cantitative, membru al Grupului Român pentru Studiul Valorilor Sociale, investigator principal pentru World Values Survey, director de program și membru în diverse organisme pentru European Values Study Association, Bogdan are un interes de lungă durată în schimbarea socială și folosește migrația internațională ca experiment natural pentru a testa influența schimbărilor contextuale asupra indivizilor, organizațiilor și societăților. Bogdan studiază, de asemenea, capitalul social, cu un accent pe ONG-uri. Activitatea sa academică este dublată de consultanță și consiliere în politici, pentru diverse companii private internaționale, ONG-uri și administrații publice. Domeniile acestei activități includ politica de migrație, politica socială, politica educațională, dezvoltarea comunitară, dezvoltarea organizațională. Mai multe detalii pot fi găsite online (www.BogdanVoicu.ro).

SUMAR EXECUTIV

În Limbajul Mimico-Gestual Românesc

Introducere (Proiect UNRF)

- **Titlu:** [„Proiect UNRF” semnalat prin inițialele UNRF formate manual sau prin semne pentru „proiect important”].
- **Scop:** „Înțelegere situație + ajutor refugiați + dizabilități” (Exemplu: refugiați ucraineni).
- **Metodă:** „Cercetare” + „Analiză organizații și oameni” (unitate analiză = „câmp organizațional” – se poate explica prin semne pentru „grupuri structurate”).
- **Focus:** „Indivizi + organizații” ce ajută „refugiați dizabilități”.
- **Obiectiv:** „Îmbunătățire ajutor” + „colectare cunoștințe” + „descoperire soluții” (semn pentru „creștere ajutor”).
- **Metodologie:** „Studiu participativ” + „analiză documente” + „opinii experți” + „interviuri” (numărul „41” poate fi arătat clar).
- **Perioadă:** „Iulie-decembrie 2023” (semne pentru lunile/intervalul de timp) + locații „Varșovia + București”.
- **Colaborare:** „Collegium Civitas (Polonia) + Institut Calitatea Vieții (România)”.

Constatări Cheie

1. **Flux refugiați:** „Primăvara 2022” + „Polonia + România” + „refugiați ucraineni (inclusiv dizabilități)”.
2. **Răspuns ONG:** „ONG-uri + oameni ajută primul” + apoi „ajutor guvern”.
3. **Ajutor inițial:** „La granițe, focus pe ajutor + integrare”.
4. **Provocări burn-out:** „Probleme inițiale + epuizare emoțională/profesională + resurse donatori”.
5. **Comunicare + Cooperare:** „Comunicare esențială” pentru „trimitere refugiați spre servicii”.
6. **Soluții dizabilități:** „Linii de asistență bilingve” + „video pentru surzi” + „hub informații”.
7. **Cooperare internațională:** „Ajutor evacuați din conflict”.
8. **Rol imigranți:** „Legături culturale + ajutor”.
9. **Nevoi neîndeplinite:** „Lipsă proceduri + fonduri lung termen”, mai ales „sprijin medical”.
10. **Sprijin psihologic:** „Lipsă experți limbă refugiați” + „lipsă unelte culturale”.
11. **Accesibilitate:** „Locuri adaptate mobilitate”.

12. **Soluții structurate:** „Politici migrație + integrare” necesare.
  13. **Calitate servicii:** „Beneficii + refugiați + populație locală”.
  14. **Planificare de criză:** „Plan răspuns rapid + criză umanitară”.
  15. **Învățare organizațională:** „Planuri viitoare + creștere capacitate ajutor”.
  16. **Provocări ONG:** „Schimbare structuri + comunicare” + „dificultăți profesioniști”.
-

Note pentru Expresie

În LMGR, focusul este pe claritatea ideilor, așa că:

- **Punctează ideile cheie** (de ex., titluri ca „Scop”, „Metodă”) prin expresia facială și mișcarea mâinilor.
- **Folosește repetiția** pentru idei centrale, cum ar fi „ajutor refugiați dizabilități”, pentru a întări înțelegerea.
- **Evita limbajul complex** și concentrează-te pe cuvinte semnificative, cum ar fi „sprijin” și „cooperare”.